Nyolczadik évfolyam. 96-ik szám. Kolozsvártt, 1878. szombat április 27.

A „KELET“ előfizetési dija:
Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva
Egész évre . . . . . 16 frt.
Félévre . . . . . 8 „
Negyedévre . . . . . 4 „
Egy hóra helyben . . . . . 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 7 kr.

Megjelenik a „Kelet“ mindennap, az ünnepeket követő napok kivételével.

KELET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Hirdetési dijak
Hatszor hasábozott gármond sor vagy annak tere 6 kr. Bélyegdij minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknél külön kedvezményt is nyujt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:
Bécsben: Oppelik Alajos Stadt Stubenbastei Nr. 2. (Eckhaus den Wollzeile 36.) Haasenstein et Vogler (Wallfischgasse 10.) Rud. Mosse Publicistische Bureau Budapesten. Haasenstein és Vogler hirdetés közv. irodája. Weisz Mór hirdetések felvételi irod. Bécsben Wollzeile 18. és Budapest Szervitatér 5. sz.

Nyilttéri czikkek
gármond sora után 25 kr. fizetendő.

Szerkesztői szállás:
Főtér 4-ik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ ÉRTÉKESEBB CZIKKEK DIJAZTATNAK.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Kiadó-hivatal:
Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

Fajérdekeink.

IV.

Hogy mennyire magyarositunk mi, erre nézve felhozok még egy példát. Eddig szóltam eloláhosodásról, eltótosodásról. De e két kategoriával még nincs kimeritve fajpusztulásunk. Itt van még az elszerbesedés is. (A baj annyira új és ismeretlen volt eddig, hogy kifejezésére külön műszót kelle alkotnom. Tehát: elszerbesedés.)

A „Hon“-nak irja egy n.-kikindai levelező, kinek figyelmét az efféle kórtünetekre a „Hunyadi Album“ hivta föl, a következőket:

„N.-Kikindán az iskolaügy teljes elhanyagolásának következménye az, hogy a magyarok ma már szivesebben beszélnek szerbül, mint magyarul; sokan pedig teljesen elfelejtették anyanyelvüket.“

A vidékről pedig álljanak itt illustrátióul a következő nevek, melyek hirdetik ugyan az egykori magyarság dicsőségét, de a melyek viselői e nemzetre nézve örökre elvesztek: Kaluz-ov, Déák-ov, Kátai Ilia, Bogáros-ki, Mendirgis (Menydörgős), Kalányi Markó, Karika Pamú, Tatár-ov, Baks-sev, Boros Drága, Dankó Istirka, János-ev, sat. — egész az ezrekig.

Nós hát igy „magyarositunk“ mi. Jól tudom, hogy e pusztulási tünetek sokkal régibb keletüek, sokkal erősebb gyökeret vertek, hogysem pár év alatt kiirtani, avagy ellenkező irányba terelni lehetett volna; de ép oly bizonyos másfelől az is, hogy azon az úton, melyen eddig haladtunk, azon nevetséges eszközökkel, melyeket eddig használtunk, a bajt jövőre orvosolni nem leszünk képesek. Gyökeres és lényeges változásoknak kell bekövetkezni e téren.

Az irányzat, mely tanügyi viszonyainkat leginkább jellemzi, az, hogy az állam részéről a középiskolai és magasabb oktatásra aránylag nagyobb gond lőn forditva, mint a népoktatásra s az eddigi arány is romlik ez évben. Mig tavaly a népnevelési szükséglet 721 ezer forintot tett, a jelen évre már csak 680 ezer frt van előirányozva.

Már hogy ilyen összeggel akkora területen, minő Magyarország, akkora népesség mellett, minő Magyarországé, figyelemre, számbavehető sikert elérni nem lehet, annak bizonyitgatására kár egy árva szót is vesztegetni. Általában pedig a magyar közoktatási budget szánalmasan csekély volta maga a legarczulcsapóbb argumentum azok ellenében, kik elég lelkiismeretlenek és hazugok azt kiábálni, hogy tüzzel vassal magyarositunk. Azon ellenvetéssel szemben, hogy hisz az állami közoktatási budget távolról sem foglalja magában mindazon költséget, mely nálunk az iskolaügyre fordittatik, csak azt jegyezzük meg — s ez az eddig mondottak által ugy hisszük, eléggé indokolva van — hogy a fennálló felekezeti iskolák egy tulnyomó nagy része csak árt, de nem használ s bizvást megérdemelnék, hogy lebontassanak s a földdel egyenessé tétessenek.

Nem, ez állapotok nem maradhatnak fenn továbbra is igy. Nem csak az állam által az iskolaügyre forditott költségek, de némely törvényhozási intézkedések tekintetében is radikális kurára van szükség. A mit erre nézve elmondani óhajtanék, más alkalomra, pl. a vallás- és közoktatási budget tárgyalásának idejére halasztom. Ezuttal csak az vala czélom, hogy a figyelmet általában felhivjam az eddig vázlatosan ismertetett fájdalmas jelenségekre. Most még csak igen rövid megjegyzésekre szoritkozom.

Bizonyos az, hogy a liberalismusban igen messze mentünk. Liberalisok, bőkezűek voltunk, de mind csak a magunk kárára s mind csak fajérdekeink rovására. S ha az ultramontán lapok úton-útfélen káromolják, szidalmazzák a magyar liberalismust, a szabadelvű pártot, — e káromlást és szidalmat megérdemli a liberalismus, de nem azon okokból, melyek miatt a kath. főpapok által gédelgetett ultramontán sajtó szidalmait szórja — hanem azért, mert tulságosan engedékeny és elnéző volt a magyar liberalismus a minden oldalról fölburjánzó bajok tekintetében, melyek obruálják fajunkat. A nagy német birodalmat is a szabadelvű párt kormányozza, ez építi egymásra az intézményeket, melyek szükségesek a német egység s ott a hol kell, a német elem megszilárdulására, térfoglalására (Elsass-Lothringiában és Gnésen-Posenben.) Csak hogy a német szabadelvű pártnak a czimében benne van az is, hogy nemzeti — („National — liberale Partei“).

A mi szabadelvű pártunknak nem csak a czimében, de a működéséből is hiányzott e nagyfontosságu epitheton. Jövőre e tekintetben is változásnak kell beállani, ha csak kissé törődünk is jövőnkkel, fajunk megszilárdulása és fennmaradásával.

Már kezd a fejekben s a szivekben derengeni, hogy nem jól történt, a mi eddig történt. Eddig csak egyes tanügyi szakemberek szóltak hozzá a tanügyhez, kifogásolva egyet és mást, de mindig, vagy legalább nagyobb részt csak a paedogogia, vagy a kultura általános szempontjaiból szólaltak fel és sürgették a javulást. De eddig nem igen sokaknak jutott eszébe nemzeti szempontból nézni és felfogni azt, a mi a tanügy terén történik, vagy nem történik. Arra pedig még kevésbé volt példa eddig, hogy magyar politikai párt kiváló sulyt fektessen a tanügy hathatós fölkarolására. Először látjuk ezt mint egyik programmpontot szerepelni az „Egyesült ellenzék“ programmjában, melynek 10. pontja többi közt ezeket mondja:

„A közoktatás hazai kulturális szükségleteinknek megfelelőleg s a magyar közmüveltség terjesztése és fejlesztése érdekéből összhangzatos szervezetben és törvénynyel rendezendő a népnevelés legalsó fokától a főtanodai oktatásig. E czélból az 1868. 28. t. cz. némely szakaszai módositandók (a törvény alapelveit föntartva.)“

Mond valamit. De nem annyit, a menynyit kellene. Több mégis a semminél.

Egyszerüen csak jele annak, hogy politikai pártjaink körében is kezd a figyelem e mostoha bánásmódban részesült ügy felé fordulni. Debuisset pridem.

Szathmáry György.

— A magyar miniszterek ma ismét Bécsbe utaznak, hogy ismételten megkiséreljék a kiegyezési differentiák kiegyenlitését. A „N. Fr. Presse“ szerint azonban ez utnak nem egyedül csak ez a czélja, hanem a két állam pénzügyminisztere a delegatiók által megszavazott 60 milliós hitel fedezése tárgyában is fog értekezni. E lap szerint, a két parlament elé, mihelyst ezek összeülnek, a 60 milliós hitel fedezésére vonatkozó javaslat be fog terjesztetni.

A bécsi lapok közül ma többen foglalkoznak a kiegyezéssel. A „Presse“ a „N. Fr. Pr.“ és a „Vorstadt Ztg.“ határozottan a mellett vannak, hogy a kiegyezési törvényekből a felmondási záradék hagyassék el. A „Pester Ll.“ azon fejtegetését, mely a bizonytalan idejü provisoriumot kedvezőbbnek itéli az örökös alkudozásnál és egyezkedésnél, a „N. Fr. Pr.“ elfogadhatónak találja, mivel a kiegyezés befejezése lehetetlen. A „Presse“ és a „Fremdenbl.“ a tárgyalások befejezését sürgetik, ez utóbbi feloszlatással fenyegeti a birodalmi gyülést, ha a monarchia érdekeit kicsinyes kubb-czéloknak alá akarja rendelni. A „Deutsche Ztg.“ ellenzi a provisoriumot.

— A képviselőháznak szünetelése utáni legelső ülésén be fog terjesztetni a rendőri büntető codex tervezete, mely a legfelsőbb helybenhagyással addig valószinüleg beérkezik a kabinetirodából. A javaslat, mint a „N. H.“ hallja, 125 §-ból áll, s a ház jogügyi bizottságában előreláthatólag nem fog hosszabb elvi diskussiókra alkalmat szolgáltatni, ugy hogy remélhetőleg már a jövő honapban a ház által is le lesz tárgyalva, és igy a büntető törvényre s rendőri kodexre kiterjedő életbeléptetési törvény javaslata is minden további késedelem nélkül be lesz terjeszthető.

— A képviselőház legközelebbi ülése, kedden april 30-án délelőtt 10 órakor fog megmegtartatni. Ez ülésben kezdődik a honvédelmi miniszterium költségvetésének tárgyalása. Addig a képviselőház ülésterében olykép lesznek már a képviselők ülőhelyei ujra beosztva, hogy a fuzionált „egyesült ellenzék“ tagjai a balközépen egymás mellett helyt foglalnak.

Az egyesült ellenzék, miután Bittó István nem tagja az uj pártnak, valószinüleg a volt független szabadelvü párt és jobboldali ellenzék elnökeit, Bánhidy Béla bárót és Berchtold László grófot fogja pártelnökökül meghagyni. (B. C.)

Mit akar az erdélyrészi háziipar- és iparfejlesztő egylet.

Irta Békésy Károly.

(Vége.)

Tanműhelyeink felállitásánál főelvként kell felállitanunk, hogy csak kitünő és szakmájukban kiválóan gyakorlottak lehetnek a felfogadandó tanitók, hogy egésséges legyen a növény, a mit általuk átültetünk, s a tantárgyak között pedig legfőbb sulyt a rajzolásra kell fektetnünk, mert ez mindennemü foglalkosáshoz izlést, pontosságot, ügyességet olt a tanitványba.

Nem kis szerepet játszik továbbá a styl, melyben a tárgyak készülnek. Igénytelen nézetünk szerint szerfelett elhibázott lépés volna e tekintetben kizárólag a nyugati izlést követni. Ennek a stylnak már meg vannak minden felé elfoglalt piaczai, honnan csak új eszmékkel, érdekes új formába öltöztetett tárgyakkal lehet csupán a czikkeket kiszoritani. És e tekintetben kelet felé kell forditanunk tekintetünket, hol az eredetiségnek, a sajátságos és mégis szép stylnak egy még ki nem aknázott bányájára találunk. Sajátságos iránya van a tárgyak választásában a szükségleteknek, oly czikkekben, melyek nem vágnak a valódi művészetek osztályába, a közönség nem annyira a jóra és tartósra, mint inkább a különösre fekteti a sulyt s minél eredetibb és sajátságosabb az eszme, mit a tárgy külalakja fejez ki, annál nagyobb kereslete, ha nem is felel meg a fejlettebb izlés követelményeinek.

A chinaiak például a milyen kitünők a többek közt a fénymázolásban és porczellánkészitésben, ép oly szerfelett elmaradottak a rajzolásban és festésben, ugy hogy a láttávol (perspectiva) egyszerü szabályait sem ismerik, mégis az európaiak, habár nem is tudják a fénymázt és porczellánt utánozni, mégis az ugynevezett vieux-lack szekrényeken és porczellán készitményeiken egész szenvedélylyel utánozzák az idétlen rajzalakokat és festményeket. A háziiparfejlesztő egyesületnek azonban nem ezt, hanem a nemesebb török, perzsa és keletindiai formákat lesz feladata meghonositani. Ha házi diszül kisebb kőfaragványokat készittetünk, nem a milanói templomot és pisai tornyot kell modelnek választanunk, mint a carrarai kőfaragók, hanem talán az Aja Sophiát. Képrámáinkon és egyéb faragványainkon, nem a schwarzwaldi műfaragók által rég elhasznált mintákat, hanem a mór stylt kell meghonositanunk. Gyermekjátékok készitésében nem az osztrák-magyar katonát, hanem a basibozukot, cserkeszt, nem az alpesi pórleányokat, hanem a kalotaszegi, toroczkói népviseletet, nem a nyugati kocsikat, hanem perzsa szekereket, muszkaszánt irámszarvasokkal kell mintául vennünk s igy remélhetjük, hogy a nyugat előrehaladottabb ipara mellett is utat törhetünk magunknak.

Általában az egyletnek ép oly nagy fontosságu feladata a készitett czikkeknek alkalmas piaczot keresni, mint azok készitésének megtanitása; kötelessége tehát némileg üzleti teendőket is végezni, kereskedőkkel levelezéseket folytatni, kelet felé különösen czikkeinknek utat törni, bizományos raktárokat állitani fel s mindenek felett a hazában a már meglevő iparczikkek számára egy hazai nagyobb iparcsarnok felállitását eszközölni ki.

Általában pedig az erdélyi részek összes ipara felett felügyelő és közvetitő szerepet kell az egyesületnek vinnie s nem csak az általa feldolgozható anyagokra kell forditnia figyelmét, hanem kötelessége lesz meglevő összes ipari kincseinket a külföldi vállalkozókkal megismertetni s az idegen tőkét ezek feldolgozására becsalogatni.

Ime ezekben kivántuk körvonalozni azon nagy és fönséges czálokat, melyeket az erdélyrészi háziipar- és iparfejlesztő egylet elérni *akar*.

Meglehet csak keveset s nem az előadott sorrendben fog megvalósitani, meglehet, némely vállalatában megbukik s munkáját újra kell kezdenie, de bármennyi és bármi legyen az elsoroltak közül, mit életrehiv, hosszu küzdés és munkásság után százszorosan adja vissza a ráforditott tőkét, nemes erkölcsök anyagi sikere fogja követni nyomait s mint a kövér anyaföld, megtermékenyül s kenyeret terem a kő, a szikla, a hová csak lép.

A „KELET“ TÁRCZÁJA.

Honvéd-élet Kolozsváron 1848-ban.

Irta: *Vándor.*

(Folytatás.)

S magok a fiuk? nagyobb részök jó növésü, bajuszt és körszakált viseltek, kivéve a serdülő fiatalokat, kik néha 13—14 éves korban is besoroztatásukat kivánták, s ha megtagadtatott, viháztak a sorozó biztossal, hogy ágyu mellé még jobb a kis ember, nem találja oly hamar a golyó s nem oly nagy a lafetta terhe sat . . . Volt rá eset, hogy kis fiuk sirtak visszautasittatásukért és sorozó bizottsági jegy nélkül a századosoknál jelentkeztek. Nem akart katonaságra képtelen lenni senki. Világosan látszó testi hiányok, törpeség, félszem, mellbaj, sánta láb sem voltak képesek az ifjuság fölgerjedt lelkesedését lehűtni s a honvédzászlók alól visszalépésre birni. Csaknem kényszert kellett hogy használjon e végre a sorozó bizottság. 40—50 éves férfiak lettek honvédekké, apáik fiaikkal együtt, ugyanazon családból 2—3 testvér. Volt rá példa, hogy egy atya négy fiával állott zászló alá. A kit besoroztak s a szervező kapitánytól legalább egy csákót, czipőt vagy zubbonyt kapott, büszkén tért vissza a sorozástól s vidáman járt alá és fel a városon, önérzettel mondva barátinak, kedvesének, hogy ő honvéd, hogy a hazának szentelte fel magát, hogy ő is segit megvédeni a márczius 15-iki alkotmányt! Egészen fölszerelt honvédek ujonnan besorozott barátaikkal karöltve, csapatonként a Szózatot és Hymnuszt s más magyar harczias dalokat énekelve járták be az utczákat; szinházakban és sétányokon, az ablakok alatt és utczákon, honvédek udvaroltak hölgy ismerőseiknek s markotányosnéyá, ezred leányivá hivták fel őket; csakis dicséretel halmozták el, sebeikre tépést, fegyvereik számára a töltényt — százával, ezrével készitették. Tény, hogy Kolozsvár serdülő hölgy-világa a város vigadójába, kiszabott időben csak ugy, mint az iskolába, rendesen eljárt, s ott készitették együtt, heteken, hónapokon át a tépést és töltényt. Honvéddé lenni hazafiui kötelesség volt, visszahuzódni gyávaság. Ma városi tanácsos Kolozsváron egy férfi, kit én polgári öltönyben látván, megszólitottam, hogy oly deli ifjunak most nem irodába, de zászló alatt van helye; haza ment, szülőinek elmondta, s nehány nap mulva, mint honvéddel találkoztam, elégtételt adva neki, ha szavaim által talán bántva érezte magát. Ilyen volt Kolozsváron az első honvédszázadok megalakulásakor a közszellem. A lég tele volt a szabadság ihletével, s a rajongásig menő idealismus uralta a kedélyeket. Nemzeti ünnepek nagy korszaka volt az, a haza szentelt áldozati oltár, az ifjuság lelkesedése rajta az égő gyertyaláng és égreemelkedő oltári füst, az ünnep zsoltár éneke a Talpramagyar, dobpergés és a trombiták harsonája. . . . . !

A többit irják meg gyalog honvédbajtársaim, én a mi huszárezredünk megalakulása érdekesb mementumait akarom emlékezetben hagyni.

Gróf Mikes Kelemen őrnagy és gróf Bethlen Gergely kapitány voltak az ezred első alakitói és szervezői. Két kiváló férfi, egymásnak benső barátja, mindkettő szenvedélyes lovas, szilaj és vakmerő, egykor huszár tisztek a magyar sorezredekben, most férfiak, legszebb korukban. Mikes a legszebb, legrokonszenvesebb szőke férfiak egyike: arcza szépen kiborotvált, bajusza huszáros, szeme kék, gyöngén meghajló orral, eleven, lelkes kifejezésü tekintettel, nyájas megnyerő modorral biró, nős és gyermekes atya. Bethlen barna, kihivó arczu, mérges tekintetü férfi, szemei mint a kigyóé szikrázták a tüzet, heves indulatu, szavaiban nagy mértékü szenvedélyesség volt kifejezve, heves, ráförmedő, lobbanékony, de hirtelen megengesztelődő vérmérsékü, e mellett lovagias, generosus s merő jószivüségből álló kedély, nőtlen. Az erdélyi aristocratia választókához tartozott mindkettő, democraticus elvekkel, grófi csak nevök s müveltségük, az érzület, elvek és magatartás bennök egészen a közép nemességé, azon időben a legnépszerübb két erdélyi mágnás. Kineveztetésök a siker biztos kezessége volt, mert a legelágazottabb nemességből való két vonzó név s rájok bizott hazafias ügy megnyerte az egész erdélyi főnemességet, s a mint legelső hirlapi fölhivásuk megjelent a „Kolozsvári Hiradó“-ban, az ifjuság gyorsan gyülekezni kezdett zászlójuk elé. Számosan saját lovon, teljesen fölszerelve jöttek közénk. Nem egyszer történt, hogy csinos uri ifjak állitottak be kaszármánk udvarára szemle idején s kapitányunk előtt jelentették, hogy ők huszárok kivánnak lenni s lovat is hoztak magukkal az állam számára. „Bravo fiuk! ilyen emberek kellenek nekem — mondá Bethlen — ti jók vagytok katonának. Nemde orvos ur?“, mondá az orvoshoz fordulva s őt felkérve a bizonyitvány kiállitására. Ilyen saját lovas huszárok voltak: Zeyk Miklós, Józsa Laczi, Motók Gábor, Marillay Gyuri, Heves Miska, Csiszér Gábor, és többen, kiknek nevét az idő elmosta emlékezetemből.

Az első felhivásra mindjárt elkezdődtek az alakuló csapat számára a hazafiui adkakozások. Mikes és Bethlen elsők voltak, kik több lovat ajándékoztak a hazának; példájokat követték a Bethlen, Bánffi, Wesselényi, Béldy, Huszár, Teleki, Rhédei s több nagy nemzetségek. Volt olyan a ki három-négy lovat is ajándékozott. Az iparos polgárság a fölszereléshez járult hozzá nagymérvüleg, lélekemelő példáját mutatva a hazafiui lelkesedésnek. A nyeregcsinálók, czipészek, szabók igen mérsékelt áron állitották ki a huszárság ruházatát, a Singer kereskedők a hozzá szükséges kelmét. Az ágy- és fehérnemüt buzgó honleányok készen dijtalan nagymennyiségben szállitották be a századparancsnokság kezelő őrmestereihez. — A „Hiradó“ minden uj száma uj és növekedő áldozatok lajstromát hozta. — Még a közpolgárság is gyámolitotta az ügyet, olcsón számitván a honvédhuszárok ebédét s fehérnemüi mosását.

Hetven körül volt már az igy toborzott huszárok száma, midőn Berzenczey László székely főkormánybiztos az erdélyi részekben Kossuth Lajos nevével egy huszárezred toborzása végett Kolozsvárott megjelent, érintkezett gróf Mikessel és Bethlennel, ennek következtében az itt alakulóban volt szabad lovas csapat az uj ezredbe beolvadt. Huszár egyenruhájok nagy feltünést okozott, vonzó benyomást gyakorolva az ifjuságra, de rendkivüli hatása volt a névnek, mely az ezred számára kiválasztatott. „Vörös csákó, lecsüngő lófark-bokrétával, világos szürke huszárdolmány vörös zsinórzattal s hasonló szinü mellény és bő nadrág szintén vörös sujtással és zsinorozással, rövidszáru csizma aczélsarkantyuval; fegyverök: két pisztoly, fekete tölténytáska, félgörbeségü izmos aczélkard erős markolattal; mindennapi viselethez fehér zubbony s vörös sipka és szürke köpeny.“ Berzenczey csak pár napig mulatva Kolozsváron tovább ment Marosvásárhelyre és Székelyföldre s az ajánlatára kinevezett tisztek alatt a toborzást mindenütt meginditotta. A Kossuth név zászlóra tüzése gyujtó hatást gyakorolt az ifjuságra. Alig telt pár hét s a kolozsvári század létszáma teljesen ki volt egészitve és felszerelve. Első nevük tehát: erdélyi önkéntes szabad csapat volt, mita Kossuth-huszár név s később (XV-dik) Mátyás-huszárezredé váltott föl.

Én és Urházy György barátom, mindketten kir. táblai irnokok és okleveles ügyvédek voltunk, én a királyi kincstárnál öt éves gyakornok, az Erdélyi (az Unio kimondása után Kolozsvári Hirado belmunkatársai, utóbb annak felelős szerkesztője és tulajdonosa Ocsvay Ferencz helyett, egyideig szerkesztői, előbb én, s miután én huszár lettem, Urházy, mindketten a kolozsvári századhoz soroztattuk be magunkat, azért, mert lakásunk ott volt s az alakitó két gróffal ismeretségben állottunk. Ott szolgált Kővári Józsa is, egy nem köznapi észtehetségü férfi, a kit idealismusa s versirási szenvedélye némileg excenticus gondolkodásuvá tett, sok verset irt, voltak költői ötletei és eszméi, sima nyelve, technikája, de átalában kevés verse sikerült s ezért a lapokban is kevés közöltetett; midőn barátai ezt érvül hozták föl ellene, ezt válaszolta, hogy kora nem érti költészetét. A magyar tudom. akadémia kézirattárában fenn van ezekből két kötetke, mi czélból küldötte be, nem tudható, mivel levele nincs meg. Ki nem adattak. Minket hárman ujságirók-nak hivott őrnagyunk és kapitányunk; azelőtti ismeretségünket még szorosabbra fűzte a huszár-élet, gyakran találkoztunk együtt külmagyar-utczában Mámi-nál, egy igen jói főző s derék szellemü magyar gazdasszonynál, kinél a tisztek és közhuszárok számára külön asztalok voltak teritve.

Még sokan vagyunk, kik rá emlékezünk ama különös nőre, a ki ugyanazon ebédért a gazdagtól két annyit vett, mint a szegényebbtől, azon egyszerü okból — amint mondá — mert annak több módja van, többet fizethetett s ő valóban fizettetett is. És ezt tőle senki rosz néven nem vette, s ha mégis ez történt, ezzel csöndesitette el a panaszt tréfás naivsággal: „Hát édes fiam, (mert mint öreg nő, mindenkit fiának hivott) nem vagyunk egymás gallérához varrva, maradj el házamtól, én bizonyosan hozzád nem megyek.“ Midőn itt főtiszteinkkel találkoztunk, mindig el kellett fogadnunk azon szivességöket, hogy vendégeik legyünk. „Servus Urházy! Isten áldjon . . .“ ez volt barátságos megszólitásuk, midőn itt vagy a Conti-ban tekintetöket ki nem kerülhettük. „Jertek ide mellénk — mondá Bethlen: tiszteitek vagyunk a sor előtt, itt bajtársatok.“ Nem lehetett kivánságukat megtagadnunk. Ha vonakodtunk, ránk rivalt: „Hát féltek tőlünk? Nem vagyunk mi Cannibálok, nem eszünk embert.“ . . . Ugy is volt.

(Folyt. köv.)

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Denisen Eduárd, az angol népbarát, a londoni koldusokon segitendő, egy vas házat épittetett, hol férfiak és gyermekek olvasással és játékkal tölthették el idejöket, hogy ez idő alatt ne üljenek a korcsmában. Ha a házi-ipar egyesület a házi foglalkozások megkedveltetésével és jövedelmezővé tételével csak ez egy tekintetben javithatja az erkölcsöket a vidéken, megbecsülhetlen hasznára lesz az országnak. De hasznára lesz bizonyára más tekintetekben is, és különösen földbirtokosainknak, kik munkásaiknál jobb helyzetben vannak, áll érdekökben, hogy minden erejökkel támogassák ez egyesületet.

Németországban Dr. Rau szerint a 17-ik század közepétől a 18. századig az erdők ára megnégyszereződött és a 19-ik század elejéig ismét megnégyszereződött, mit bizonyára leginkább iparának köszönhet. Tanuságul szolgálhat ez azon földbirtokosoknak, kik például Csikmegyében ez idő szerint némely rengetegjeiknek 1, mondd egy forintjával sem tudják eladni holdját. Franciaországban Foville szerint a föld ára, középszámitással hectáronként 85 év alatt szintén megnégyszereződött; a mi szintén legnagyobb részben az ipar hatásának tulajdonitható. Nálunk azonban, hol az állami terhek legnagyobbrészt a földre nehezednek, gazdáink sokszoros érdeke, hogy mások is jövedelmező kenyérkeresethez jussanak, jöjjön létre egy nagy osztály, melynek keze munkája a föld módjára tőkét termel s ez által lecmel valamit a gazdák vállairól az adó nagy terhéből. De nem szabad továbbá azt sem felejtenünk, hogy a munkához szokott s ügyes kezefogásu napszámosok a földbirtokosok számára is több és jobb munkát végeznek s hol a föld terményeit kezek munkája alakitja át, emelkedik az ára a nyers terményeknek s előbb értéktelen, semmire sem becsült anyagoknak jő meg a becse. Szóval, a hol az emberek szorgalma és ügyessége meg tudja sokszorozni a természetadta kincsek értékét, élet, öröm, előhaladás, müveltség, boldogság árad szét mindenfelé.

Hogy azonban e festett Eldoradónak bár egy darabját élőkiadásban varázsolhassa közénk az iparfejlesztő egylet, mindenek felett nagy anyagi erőre van szüksége. És itt kezdődik a társadalomnak egy nagy és szép feladata, mondhatnók szent kötelessége önmaga és hazája iránt. Valamely nemzet életrevalóságáról azon intézmények tesznek bizonyságot, melyeket társadalmilag létesitett. Mi fájdalom a nemzeti élet és vagyonosodás legfőbb tényezője, az ipar körül a magyar társadalom müködésének csak abban látjuk kézzelfogható eredményét, hogy a hazai ipart rendszeresen fojtogatja és százával a millióknak ajándékozza meg a külföldieket. Maig mi csak ezt ismerjük a magyar társadalom leghatalmasabb intézményének a hazai ipar érdekében. Elérkezett azonban ugy hisszük, ideje, hogy felébredjen a nemzet és lássa mit cselekszik, birjon tudomással róla, hogy önmagát fojtogatja, s önmagának ássa életében sirját. Nem arról van itt szó, hogy egy humánus intézményt hozzunk létre, hanem hogy megmentsük magunkat a végelsorvadás undok halálától; nem arról, hogy jót tegyünk másokkal, hanem, hogy elhagyjuk és igyekezzünk helyrehozni a haza ellen tudtunkon kivül, önkénytelenül elkövetett bünöket. Nem arról, hogy erőt gyüjtsünk a jövőre a netaláni ellenséggel szemben, hanem, hogy visszafoglaljuk a bebocsátott ellenség által saját tüzhelyeink körül már elfoglalt területet.

Ugy mondják, a nemzet ki van merülve s képtelen áldozatokra. Vajh! csak ezered részét hozná minden polgár az iparegylet felsegéllésére azon pénznek, mit nélkülözhető dolgokra és hiábavalóságokra költ. Annyira a magyar társadalom még bizonyára nincs kimerülve, hogy saját léte érdekében ne tudna segitni önmagán; ne várjuk be tétlenül tehát az időt, a mikor ez is bekövetkezik; hisz vajmi kevés az ugy is, mivel a sülyedés utját most még bevághatjuk, később ez áldozat bizonyára elégtelen lesz. Ha minden megyéje Erdélynek kimondaná Kolozs- és Torda-Aranyosmegye után a határozatot, hogy a területén levő községeket 100—100 lakós után egy-egy forint tagsági dijra kötelezi, egy ember csak egy krajczárt áldozna évenként az iparfejlesztő egylet javára s ennek 20 ezer forint jövedelme volna belőle évenként. Ha Erdély lakosságában minden 20 emberből csak egy iratná be magát ez egyletbe évenként 2 forintot fizető tagjának; kétszázezer forint jövedelme volna belőle évenként s egyszerre megkezdhetné a munkát az iparfejlesztés általunk elősorolt minden ágában; és mily erő felett rendelkeznék az egylet, ha minden tőképénzes embere felesleges jövedelméből, minden pénzintézet nyereményeiből tehetségéhez és az ügy fontosságához arányban járulna czéljainak kiviteléhez.

És mindezt kivinni nem tartóznék a lehetetlenségek közé. A társadalom nagy és hatalmas, államokat forgat fel, trónokat dönt le, ha felháborodik, és csodákat mivel, óriási gondolatokat valósit meg, ha iránytuk érdeklődik és lelkesül. E közérdeklődés és lelkesülés teheti csupán áldásossá ez egylet muködését. Ha a közigazgatési hivatalnok örömmel áldoz neki pár órát, ha a lelkész bele foglalja ez egylet czéljait szónoklatába s propagandát gyüjt falujában, ha társas körökben, kávéházakban, casinokban politikai kérdések tárgyalása mellett ez ügynek is lesznek buzgó apostolai, ám a vállalat megél és felvirágozik.

Nyujtsa tehát kezét minden polgár, kinek szivében a honszerelem egy szikrája ég, összetett kezekkel, válvetett erővel együttesen fogjunk a nagy és dicső munkához s akkor az erdélyrészi háziipar és iparfejlesztő egyesület bizonyára ki is viszi, a mit akar.

A keleti kérdés.

Sándor czárnak Károly fejedelemhez intézett levele, a N. fr. Presse berlini távirata szerint következő ultimatumot tartalmaz: Vagy támadó- és védelmi szövetséget köt Románia Oroszországgal, vagy Oroszország kénytelen lesz lefegyverezni a román hadsereget, s kezébe venni az ország kormányát. Ennek következtében, mint Bukurestből Berlinbe jelentik, tegnap *ot* hosszu minisztertanács volt. A cabinet fölajánlotta a fejedelemnek a leköszönést, teljes szabad kezet akarna neki hagyni azon politika követésére, melynek legtöbb kilátása van az idegen hatalmak által való támogatására. A fejedelem a leköszönésre azon megjegyzéssel válaszolt, hogy ő alkotmányos fejedelem, s ennélfogva nem követhet személyes politikát. Bratianunak többsége van a képviselőházban és a senatusban; a fejedelem tehát sem Ghikát, sem Vernescut, sem Jepureanut meg nem bizhatja uj cabinet alakitásával. Maradjon meg Bratianu s kövesse azon politikát, mely a törvényhozás támogatásával találkozik. — Bratianu, mielőtt még a törvényhozás szétoszlanék, bizalmi szavazat alakjában, valószinüleg dictatori hatalmat fog kieszközölni a fejedelemnek.

Az oroszok Bulgáriában népszámlálást kezdtek, de ezt oly rendszer szerint csinálják, hogy majdnem az egész görög lakosságot szlávoknak veszik. Emiatt a lakosság közt keserü panaszt lehet hallani.

Azon kivánságra, hogy a törökök üritsék ki azonnal Sumlát, Várnát és Batumot, a porta azt válaszolta, hogy a szerződés ezen pontját teljesiteni fogják, mihelyt az oroszok is kiüritik a török területet.

Konstantinápolyi táviratok szerint a nagyherczeg a nála megjelent bolgár deputatiónak a keresztyének és mohamedánok egyetértését ajánlotta. A nagyherczeg meghitta a török miniszereket és tábornokokat a hétfői katonai szemlére. A **muzulmánok és pomakok** (az izlamra tért bolgárok) **fölkelése a Rodope hegységtől délre egyre terjed; számukat 15,000 emberre teszik, jó fegyverekkel és három ágyuval vannak ellátva.** Az oroszokkal történt összeütközésben több száz halott és sebesült maradt mindkét részről a csatatéren. **Az oroszok a fölkelők ellen ujabb erősitéseket küldenek.**

Konstantinápolyból e hó 23-ról kelt távirat szerint számos orosz csapat érkezett San-Stefano környékére, hol jövő hétfőn a husvétünnep alkalmából szemle fog tartatni **60.000** ember felett; a csapatok azután lépcsőzetesen fel fognak állittatni San-Stefanótól Kavak közeléig. Burgaszba ujabb orosz csapatok érkeztek.

Miklós nagyherczeg, ki tegnap a bolgárországi notabelek küldöttségét fogadta, jövő hó elején Szt.-Pétervárra megy.

Drinápolyból és Philippopolisból a mozlim falvak lakói és a pomákok ellen, kik a Rhodope-hegységben lázongnak, több orosz csapatot küldtek.

Ortakeni, Sultanieri és Mustanis táján több összeütközés történt.

Drinápolyban és Rodostoban az oroszok közt folyton terjed a hagymáz. San-Stefanóban folytatják az Oroszországba visszatérő beteg katonák hajóra szállitását.

Much vidékén török csapatokat küldtek a kurdok ellen.

Egy bolgár küldöttség Szt.-Pétervárra megy és hálafeliratot nyujt át a czárnak.

A mult pénteki földrengés nagy károkat okozott Mudaniában, Sabaudjában, Brussa és Ismid vidékén.

Romániából egy csapat török fogoly érkezett ide.

A Times jelenti San-Stefanoból april 23-áról: Szt.-Pétervári tudósitások szerint Miljutin parancsnok lesz a Kaukázusban és Kaufman tábornok hadügyminiszter lesz.

Ázsiában mindenütt nagy készületek történnek; 25 kozákezred alakittatik. Orenburgban expeditiót szerveznek Taskendbe.

Ifj. Skobeleff tábornok lázbeteg lett.

A bolgár parlament május 1-én jön össze Tirnovában.

A törökök és a thessáliai fölkelők közt öt napi fegyverszünet köttetett. A consulok felhivták a felkelőket, hogy Thessália sorsát bizzák Európa elhatározására. A felkelők vonakodtak letenni a fegyvert és kijelenték, hogy harczolni akarnak a Görögországhoz való csatlakozásért. A consulok remélik, hogy kieszközlik a fegyverszünet meghosszabbitását és a portától garantiát kapnak a kerekeresztények biztonságára.

BUKURESTI SZEMLE.

„Hazánk helyzete napról napra sulyosabbá válik. Azon orosz sergek, melyek Bolgárországból hozzánk átjönek, továbbra is nálunk maradnak, hadászati állást foglalnak el és főleg az Argyesfolyó hosszában terjeszkednek.

Csoportosulásuk még tömegesb Moldovában. Réni és román Bessárábia nagy része katonailag el van foglalva és sánczaik épen a régi Moldova és Bessárábia közt kezdődnek. A mi hadseregünk Tirgovist, Pitest és Kis Oláhországfelé huzódnak. Lőszereink, ágyuink szintén arra szállittatnak. Azt lehetne elvégre is mondani, hogy Russia és Románia között lappangó ellenséges állapot van. A személy vonatokat Chitilánál és a többi állomásoknál az orosz tisztek megvizsgálják. Mit jelentenek ezek? Hogyan magyarázzák meg ezt a Romanul és a radikálok, kik arra vállalkoztak, hogy egy magukra vezessék ezen ország sorsát? A Romanul folyvást háboruról avagy Europa jövő békéjéről beszél. Azonban az időnként Oroszországra szort szidalmakon kivül, hogyan világositá fel minket az itt történtekről. Ugyanazon hévvel és szenvedélylyel folytatja a csatározást a conzervativ párt ellen. Miért nem magyarázza meg az okokat és miért nem nyujt gyógyszert helyzetünkben, mely képes hazánkat minden pártjaival elnyelni?

Ismételjük, belső állapotunk sulyos; a veszélyek fenyegetők és minden románnak aggódni kell a jelen és jövő miatt. Bratianu megjárta Bécset, Berlint, hogy támaszt, segélyt és tanácsot keressen még ama hatalmaknál is, melyeket pártja egészen tegnapig a legaljasabban sértegetett, rágalmazott. Haza is jött, de minő eredménynyel? Tényleges igéretekkel jött-e haza? Kötött-e uj szövetségeket? Biztositottak-e számára, ha hazánk valamely oldalról megtámadtatnék — segedelmet? Avagy tanácsot adtak neki, melyet vajjon bir-e haszonra forditni?

Valószinü, hogy ő és övéi a Romanullal együtt a titkok lepkébe burkolódnak, midőn szó leend azon utazó miniszterről. Azonban e titkolódzás daczára eléggé látjuk a külföldi lapokból, hogy ezen utazást nem koronázta valami fényes siker. — Aztán fogunk-e mi még oly naivok lenni, hogy a történtek után bizuznk Bratianuban? A csalódást eléggé megfizettük a multakért, hogy a jövőben bizhassunk. Vessünk inkább számot a helyzet komolyságával és tanácskozzunk mi magunk a követendő magunktartása felől. Ne áltassuk magunkat, ne rejtsük el a bajt, mert az ébredés szörnyü lehetend. Nem vádolunk, hanem előadjuk a helyzetet amint van minden szépités nélkül. Hazánk ma az oroszok által katonailag el van foglalva. Számuk ma jelentékeny. Jövőben még szaporodhat anélkül, hogy mi velük szembe szállhatnánk.

Vasutaink, folyóink hidjai, hadászati pontjaink, sőt a főváros is az oroszok kezeiben van. Még az önvédelem is képtelenség. Hasonlitunk azon emberhez, a kit kötött lábakkal és kezekkel a folyóba löknek s rákiáltnak: „Uszszál"! Azonban hogyan uszszon? Ellenállásunk legparányibb jelére vasutainkat elzárják, hidainkat szétrombolják, hadászati pontjainkat elfoglalják, jövedelmeink forrásait lezárják, közigazgatásunkat elfoglalnák és a Senatus, a képviselőház, a miniszterek, az Uralkodó . . . . nem tudom hol lennének . . . . Azt felelitek, hogy a hadsereg már tuljár az Oiton, a hegyekfelé s tudom is hogy merre. Ezt a hadsereget nem fogják lefegyverezni, inkább széttöreti magát . . . Ugy van, a ki ösmeri derék hadsergünket, s legjobban az uralkodó, tudja, hogy e serget szét lehet verni, de lefegyverezni soha. De helyes-e, hogy ép ez utolsó mentőszerre jussunk? És ha a hadsereg tönkre jutand, mi fog a hazával történni? Mi történik uralkodónkkal, kivel a haza sorsa oly szorosan egybe van füzve? Veszélyes volna-e ily szörnyü állapotra jutni anélkül, hogy megkisérlenők mindazt kikerülni?

Azt ajánlja tehát a fejérpárt, hogy viseljük magukat eszélyesen, a Romunulu és pártja ne izgasson az oroszok ellen, a miniszterek is legyenek okosabbak, kerüljenek lehetőleg minden összekoczczanást. A congressust be kell várni, egész Europa érdeklődik Románia jövő sorsa iránt. Várjuk be tehát béketüréssel Europa congressusának itéletét. Az ily magatartás nem meghunyászkodás, hanem előrelátó politika.

Románia e szorongatott helyzetben kötött kereskedelmi szerződést Germániával ép azon elvek alapján mint Ausztria-Magyarországgal ezelőtt két évvel. Akkor a fejérpárt volt kormányon s a Romanul gyászkeretbe hozta a szerződést: „a bojárok eladták az országot Andrássy grófnak" — ez volt a jajveszékelés. Ma a verespárt ép azon módon köt szerződést, sőt a velünk kötött szerződésről is nagy elismeréssel szólnak. Tempora mutantur et nos in illis . . .

Bratianu a kedélyek nyugtatására kijelentette, hogy Russia és Romania ügye hasonlit két perlekedő egyén ügyéhez, kik önmaguknak birái nem lehetvén, a törvényszékhez mennek. Ilyen törvényszék a congressus, ott minden jól fog eldülni. Az orosz sereg csak mig rendbeszedi magát, addig marad a Nyaslóv folyócska mentén, aztán haza megy. Feleletével egy lélek sem volt megelégedve. A veresek most azt mondják, hogy ha békét kötöttek, tehát nincs értelme az orosz occupatiónak. A conventio csak átbocsátotta az oroszokat Románián, de hogy ismét ezen menjenek haza is, erről nem volt szó. Ez elég subtilis ellenvetés, melyre az orosz bajusza alul mosolyog és ezt dudolja: „Haragszik a gazda". . .

Beszélik, hogy végső esetben a román sereg Magyarországba menekülne. Mi ezt csak akkor hisszük lehetőnek, ha az orosz elbocsátja őket, de a meddig a vasut Orsováig és Iczkánig az oroszok kezében van, ezeknek engedelme nélkül egy román katona sem menekülhet magyar földre . . . És ha mégis egy-egy csapat átvergődhetne, annak sorsa hasonló lenne az 1849-ben törökföldre menekült magyar seregéhez, t. i. a határszélen letétetnék velünk a fegyvert, ezt sejti a fejérpárt lapja és ezért ajánlja a mérsékelt magatartást. Mindenütt jó — ugy véli, de otthon legjobb.

IRODALOM és MŰVÉSZET.

— A Kisfaludy-társaság tegnapelőtt délután 6 órakor az Akadémia heti-üléstermében Lukács Mór elnöklete alatt rendes havi ülést tartott. Az ülés kezdetével Vadnay Károly olvasott fel Kisfaludy Atalától, egy „Jehova" czimü költeményt, mely mint a felolvasó előre bocsátá, dalhangba öntött paraphrasisa a Jehova nevének, amint azt a költők és bölcsészek elnevezték. A költemény bizarr képek, sőt bombasztok gyüjteménye, kevésbé harmonikusan hullámzó érzelmek s gondolatok lánczolata. A második felolvasás tárgyát Vadnay Károly a felolvasó, „nagy intrikus" czimü rajza képezte. E rajz az ötvenes évek irodalmi viszonyait és szerző éleményeit, ki akkor fiatal iró volt — a tőle megszokott modorban tárgyalja; áttér Szigligeti életének egyes mozzanataira, különösen kiemeli, mily őszinte pártfogásban részesitett minden tehetséges drámairót, s mennyire nem igaz azon ismeretlen törpe óriás állitása ki szerzőnek a nemzeti szinházban egykor ugy mutatta be Szigligetit, természetesen csak ugy hát megett, hogy az egy „nagy intrikus", a ki utjában áll a fiatal tehetségeknek, mindenkit elnyom, csupa irigységből, önzésből. Utána Beöthy Zsolt olvasta fel „Mese" czimü humorrajzát. Mindkét fölolvasás tetszett, a közönség hangos tapsokkal fejezte ki elismerését. Az ülés folyamán felolvasandó volt még dr. Szemák István „Gudron" czimü német irodalom-történeti aethestikai tanulmánya is, azonban az idő felettébb előre haladván, ez a jövő havi ülésre halasztatott. Helyette Győri Vilmos olvasott föl a Várnay Géza által beküldött kilencz Cid románcz forditás közül hármat. Az ülés végével Greguss Ágost titkár Moliérnek „Le improptu de Versail" czimü egy felvonásos vigjátékát mutatja be Majthényi Flóra forditásában. A forditás megbirálás végett Szász Károlynak adatott ki. Az ülés, melynek csekély, de igen diszes közönsége volt, 7 óra után véget ért.

Faure husvét napján a bécsi udvari kápolnában énekelt. A misén jelen volt az egész udvar. A művész ez alkalommal elsőrangu egyházi énekesnek bizonyult. Beszélik, hogy Faure a „kamaraénekes" czimét fogja kapni.

Voltaire emlékezetének százados ünnepélyét fényesen fogják megülni e hó 20-án Romában. E napon az Apollo szinház diszelőadást rendez, melyen „Zaire" kerül szinre Salvinival, Marini asszonynyal és Ciollival a főszerepekben.

Czermak Jaroszláv, az ismert cseh festő meghalt Párisban. Czermak 1831-ben Prágában született és egy ismert cseh orvos fia volt. 1850 óta Párisban lakott. Festményeinek tárgyát nagyrészt a szláv történelemből meritette.

Singer Terezina kisasszony, ki a lefolyt télen, mint a nápolyi San Carlo szinháznak primadonnája szerepelt, husvét hétfőjén Genuába hajózott, hogy május végével a montevideoi szinházban öt hónapig vendégszerepeljen. A művésznő ötven föllépésért százezer frankot kap aranyban. November havában a kisasszony Rómába jön és az ottani Apollo szinházban, mint első drámai énekesnő fog szerepelni.

Patti a milanói botrány után, melyről a lapok annyit beszéltek, Nicolinivel együtt Rivába utazott, hol most a saison legélénkebb. A diva a Naphoz czimzett hotelben lakik s e hó 15-én a rivaiak lampionok által világitott gondolákon serenáddal lepték meg.

A hazafiságnak!

Az erdélyrészi házi-ipar- és iparfejlesztő egyesület pártoló tagjainak beiratkoztak:

Kolozsmegye, mocsi járás szolgabirájának ivén: 216. Vinkler Frigyes, Mocs. 217. Rohonczy Zsigmond, Mocs. 218. Uttzás Lajos, Szt. Péter. 219. Stupineán József. A hunyadi járás szogabirájának ivén: 220. özv. Kilyén Ferenczné M.-Valkó 221. Mihálcz Elek, M.-Valkó. 222. A valkói ev. ref. egyház. 222. Csiki István tanitó M.-Valkó Szentgyörgyi Lajos, M.-Valkó. 223. Losontzi János M. Gy. Monostor. 224. Szigethy Károly Gy. Monostor. 225. Nyilas Miksa, Gy. Monostor, 226. Galvácsy László, Sárvásár. 227. Gillyén János Körösfő, 228. Péter György B.-Hunyad. 229. Holczer Vilmos B.-Hunyad. 230. Csató János K.-Szt.-Király 50 frtos alapitványnyal. 231. Csoma Zsigmond K.-Szt.-Király. 232. Csákány Gyula Szt.-Király. 233. Czeglédi Lajos M.-Valkó. 234. Kilyén Sámuel. Az almási járás szolgabirájának ivén: 235. Karácsonyi János. 236. dr. Éltes Károly. 237. Récsei Pap Albert. 238. Bod László. 239. Porutz Gyula N.-Almás. 240. Jósa Gyula Tamásfalva. 241. Lusztig Farkas Középlak. 242. Kósa János K.-Petri. 243. Tón Mór Zsombor. 244. Pásztohy Zsuzsánna Zsombor. 245. Mohay Árpád Zsombor. 246. Lázár András Szt.-Király. 247. Gyarmathy Mózsa Szt.-Király. 248. Kabos Orbán B.-Hunyad. 249. Rafaj Károly Ujszékelyen.

Az egylet czélja az egyes vidékeken a termények és ipari anyagok előfordulási helyéhez képest különnemü tanműhelyeket, és pedig a fának műszerü feldolgozására; a szalma- és sásfonásra; a márvány- és gypsz esztergályozására; a csontfaragásra; művirágkészitésre; gyermekjátékok készitésére; a szövészeti ipar fejlesztésére tanműhelyeket állitani fel; továbbá a kender- és kiválólag lentermelés terjesztésére és kidolgozására hatni, a gyártott czikkeknek alkalmas piaczról gondoskodni, a szomszédos keleti tartományok szükségleteit kipuhatolni, izlésüket tanulmányoztatni, iparos vándortanitást és iparkiállitásokat rendezni, kitünő ipartermelvényekért iparosokat és ezek munkásait jutalmazni, végül tehetséges ifjakat, a kik természeti hajlamuknál fogva is magukat az iparnak kivánják szentelni, bel- és külföldön neveltetni.

Pártoló tagsági dij 6 évi kötelezettséggel évenként 2 frt. *Alapitó tagsági dij* **50 frt.**

Az aláirási iv szerkesztőségünkben is ki van téve. **Aláirások vidékről is elfogadtatnak.** *A tagsági dij utólagosan kiküldött pénztári nyugtára fizettetik le.*

NAPI HIREK.

Kolozsvár, 1878. április 26.

— Ő Felsége, következő legkegyelmesebb kéziratot méltóztatott kibocsátani: Kedves Szende! Önt ezennel a magyar honvéd gyalogság szolgálaton kivüli viszonyában ezredessé kinevezem. Kelt Bécsben, 1878. évi april hó 23-án. Ferencz József, s. k.

— **Kriger Kornelia** kisasszonytól a következő sorokat vettük, melyeket im itt közlünk: „Kolozsvár, 1878. april 25-én. Tekintetes szerkesztő ur! Becses lapjának közelebbi egyik számában azon közlemény foglaltatott, mintha én Aradra szerződtem volna. Szerkesztő ur becses engedelmével kénytelen vagyok kijelenteni, hogy azon közlemény nem felelt meg a valódi tény állásának azért, mert én nemcsak, hogy Aradra nem szerződtem, hanem ezt nem is tehettem. Nem tehettem pedig azért, mert Benedek József ur a folyó évi február 14-ről kelt, ide eredetiben zárt levele szerint nékie tett ajánlatomat elfogadván s Kolozsvárra érkezése után a szerződés megkötését is megigérvén, én mind e mai napig függőben tartatom általa. Elfogadott ajánlatom ellenére pedig nem tartottam helyesnek, sőt szabadnak, bárki mással szerződésre lépni. Benedek József ur levelét szivesen kérem egész terjedelmében becses lapjában azért közzé tenni, hogy a nagyérdemü közönség elbirálhassa cselekedetem helyességét. — Szives üdvözlettel a tisztelt szerkesztő urnak elkötelezettje Kriger Cornelia." — A t. kisasszony által emlitett levél következőleg hangzik: „Tisztelt kisasszony! Ne vegye rosz néven, hogy ilyen későn válaszolok, de nagyon sok a dolgom, ajánlatát szivesen fogadom, s ha lemegyek, megkötjük a szerződést, ha pedig most nem mehetnék, intézkedni fogok, hogy ott elkészitsék azt. Üdvözli, Budapest, febr. 14-én, 1878. tisztelője, Benedek József."

— **Remmerth Mártha** tegnap este távozott el körünkből, miután a Nagy Gábor, Vajda, Szita és Dobokay urak ismert szép vonónégyesét s a szálloda éttermében Salamon Jánost, kit a művésznő a legjobb magyar népzenésznek tart, meghallgatta. Az indóházhoz számos kolozsvári tisztelője kisérte ki a szükebb társaságban is ép oly szellemes és kedves, mint a zongora mellett utólérhetlen művésznőt, kinek most már végleg megállitott programmja erdélyi körutjára nézve a következő: szombaton este N.-Szebenben játszik, hétfőn este Brassóban és szerdán este Marosvásárhelytt. A két első helyen csak minden közreműködés nélkül egyedül fog játszani, de Marosvásárhelyt, a mely város iránt különösen a székelyek megismertetése végett a kisasszony nagyon érdeklődik, lépéseket tett, hogy Vályi tanár urat, Engel Gizella kisasszonyt, Mentovics Gyula urat megnyerje közreműködőknek. A művésznő ezenkivül két magyar darabot vett fel Liszttől programmjába a székely főváros iránti tekintetből.

— **A „Toloncz"** tegnap (april 25.) huszadikszor került szinre szinházunkban Krasznai Mihály és neje jutalmául szépszámu közönség előtt. A jutalmazottakat első megjelenésökkor virágcsokrok és hosszu taps fogadta. Az előadás pompáson folyt le; Baloghné (Angyal Liszka) és Vidor (Vágó Miklós) ezuttal is élethű igaz jó magyar alakokat mutattak be szerepökben, gyönyörü dalaikat pedig annyi szépséggel, olyan megkapó magyaros zamatossággal énekelték, hogy a közönség nem győzte eleget tapsolni. A többiek között Ajtai figyelemreméltó alakitást mutatott be a zsidó gavallérban; Krasznai jó Kontra, Krasznainé pedig még jóbb Kontráné volt.

— **Némethy Irma** elhunyt müvésznőnk csinos márvány siremlékére, mely a napokban készült el, szintársulatunk vasárnap délután félnégy órakor a temetőben koszorut fog helyezni. A sirnál a szinházi énekkar fog énekelni s ezután egy beszéd kiséretében Kovács Gyula tesz koszorut a sirkőre s záradékul ismét az énekkar énekel.

— **Felkérem** mindazon urakat, kiket a phylharmoniai hangversenyekbeni közreműködésre felszólitottam, hogy a második hangverseny megtarthatása érdekében a f. hó 27-én azaz: szombaton d. u. 4 órakor tartandó próbára a nemzeti szinházban megjelenni sziveskedjenek Kolozsvártt, 1878. april 25-én, gróf Eszterházy Kálmán.

— **A nagy-szebeni** m. kir. postaigazgatóságtól a következő sorokat vettük: A nagyméltóságu m. kir. kereskedelmi miniszterium f. év apr. 13-án 7863. szám alatt kelt magas engedélye folytán a Naszód és Naszód-Rodna közti, hetenkint négyszeri küldönczszekérpostajárat az

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

idén is május 1-től szeptember végeig naponként fog közlekedni, és ugy menet, mint jövet a Naszód és Beszterce közt közlekedő küldönczszekérpostajárattal egyenes kapcsolatban álland. Miről a t. cz. közönség ezennel értesittetik. Nagy-Szeben, 1878. april 23-án. A m. kir. postaigazgató helyett Kerk.

— **Az erdélyi** kereskedelmi és hitelbank igazgatósága e hó 16-ról arról értesiti lapunkat, hogy eddigi vezérigazgató Szász Róbert ezen állásától visszalépvén, ideiglenes vezérigazgatóul Burdács Alajost kérte fel. Egyszersmind arról is tudósit, hogy az uj czégbejegyzés szerint Szász Róbert igazgatót, Tauszik B. Hugó titkárt, dr. Kornhoffer Lajos könyvvezetőt e hó 9-én tartott ülésében a czégjegyzésre szintén felhatalmazta.

— **Halálozás**. Nemes Ödön és családja fájdalmasan jelenti: maros-gezsei Mohay Juliának, folyó hó 25-én reggel, élte 67-dik évében, hosszas szenvedés után M.-Vásárhelyt bekövetkezett halálát. Béke porainak!

— **A Békésmegyei** történelmi társulat husvét másod napján Mező-Berényben tartotta ez idei vándorgyülését. Az indóháznál Környei Lajos ügyvéd vezetése mellett egy küldöttség várta a vidéki vendégeket. Délután 4 órakor kezdődött a felolvasás a tót gyülekezet presbiteri termében, nagy számu közönség előtt, Bonyhay Benjamin, az ősz népköltő, szives üdvözlő szavai után, Göndöcs Benedek elnök megnyitván az ülést, id. Jeszenszky Károly olvasta fel „Vázlatok M.-Berény multjából" czimü jeles dolgozatát, mely megérdemlett éljenekkel fogadtatott, utána Petz Gyula tartott előadást a m.-berényi gymnasiumról, mely 1834-ben Szarvasra tétetett át, s ma is egyik büszkeségét és ősdiszét képezi Békésmegyének. A harmadik felolvasó ifj. Jeszenszky Károly volt, ki vonzó előadásával — az 1831-iki kolerajegyző-könyvről értekezett. Este a kaszinó helyiségében közvacsora volt, melyen számos felköszöntést mondtak. Budapestről senki sem volt, mit a berényiek igen sajnálnak.

— **P. Nagy Sándor**, debreczeni főiskolai tanár, e hó 22-én elhunyt. Az ottani lapok őszinte részvét és sajnálattal közlik halálhirét s a legnagyobb méltatással emlékeznek meg, ugy tanári, mint irói működéséről. Angol és franczia nyelven irt „Önoktatási levelei" általános elismerésben részesültek, 47 éves korban halt el, épen, midőn egy angol-franczia-magyar szótár szerkesztéséhez akart fogni. Váratlan betegsége meggátolta, a hirtelen halál pedig meghiusitotta tervét. Nyugodjék békében!

— **Kaland a szinház után**. Az illetékes katonai hatóságnál a napokban — irja a „P. N." feljelentettek egy arczul ütési esetet, melyben egy grófi származásu fiatal tiszt játszotta az „elfogadó" szerepét. Az esetet a „P. N. tudósitója a következőleg beszéli el. K . . . r ismert helybeli épitész nejével minap a német szinházból a lóvasuti kocsin akart hazamenni. Neje az első padra ült, K . . . r állva maradt neje mellett. Ekkor két dragonyos tiszt ugrik a kocsiba, és egyikük félrelöki K . . . rt, hogy ennek neje mellé kerüljön. K. megjegyzi neki, hogy „ez az én nőm és én mellette akarok ülni, van itt a kocsiban elég hely." A tiszt e szavakkal „Ön pimasz" ütésre emeli kezét, hanem K . . . r parirozta az ütést, még pedig oly erélyesen, hogy ellenfele leejtette fejéről a sipkát. A tiszt kardot akart rántani, hanem társa és a többi jelenlevők megakadályozták ezt. A két tiszt gyorsan távozott, hanem egy honvédtörzstiszt, ki szemtanuja volt az esetnek, feljelentette azt, bár nem ismerte a tettest; hanem a jelenetnek több más szemtanuja a corsón ráismert.

— **Victor Hugotól** uj költemény fog megjelenni e hó 29-én Párisban. E költemény czime: La Pape (A pápa.)

— **Éhség-hagymáz**. Az „Obzor" szerint Bregi községben az ott internált bosnyák menekülők közt oly nagy mértékben tört ki az éhhagymáz, hogy már a honos lakosságra is elragad. A körösmegyei hatóság ugyan mindent elkövetett, hogy e járványnak véget vessen, de nem elegendők a rendelkezésére álló eszközök, hogy a bajról, jobban mondva szükölködésről tegyen.

— **Véres büntett történt** f. hó 21-én Párisban, a Saint-Lazare-utcza egyik házában, melynek földszinti bolthelyiségeit egy Martin nevü régiségárus birja bérben. Ezen eladósodott s anyagi bajokkal küzdő ember az emlitett napon déli egy órakor a „Societé generale" egyik pénzbeszedőjét behivta boltjába, fölkérve őt, hogy váltana föl neki egy ezer frankos bankjegyet aranyokra. Mialatt a Seebald nevü hivatalnok leolvasta az aranyokat, Martin kést ragadt, s azt háromszor egymás után teljes erővel dőfte a szerencsétlen ember mellébe. Seebald mindazonáltal segélyért kiáltott, mire a gyilkos annyira megrémült, hogy födetlen fővel rohant ki az utczára, hol csakhamar elfogták. A szerencsétlen Seebald, ki özvegyet és két gyermeket hagy hátra, nehány percz mulva meghalt.

— **A kievi egyetemen** a fegyelmi tanács 49 tanulót 3 évre, 74-et 2 évre zárt ki, 8 tanulót megdorgálásra marasztalt el, 14 tanulónak pedig megengedte, hogy saját kérelmök alapján hagyják el az egyetemet. — Aprilis 17-dikén az egyetemi rectort az épület udvarán megtámadták a tanulók s halántékán kővel ugy ütötték, hogy elájult. A vétkesek megszöktek.

— **A szibériai egyetem**. Mint az orosz lapok irják, e tanintézet székhelyeül véglegesen Tamszk városa el van fogadva. Az előirányzat szerint az egyetemi épület kiállitására 350,000 rubel, előzetes berendezésére 100,000 rubel és évenkinti fentartására 307,000 rubel szükségeltetik. Miután a kormány a jelen viszonyok között ily tekintélyes összegeket a kincstárból azonnal folyóvá nem teheti, más részről pedig a fentebbi költségek teljes kiadása csak három négy év után válik szükségessé, egyelőre csak az épitési munkálatokhoz fognak, annál inkább, mert az e czélra befizetett önkéntes adományok 250,000 rubelt tesznek.

— **Orosz husvét**. Miklós czárról a „Figaro" husvéti tárczájában a következő anekdotát beszéli el: Oroszországban, mint tudva van, az a szokás, hogy husvét napján az emberek ezzel köszöntik egymást: „Krisztus föltámadt"; mire rendesen az a felelet következik: „Igen, föltámadt." Husvét első napján reggel Miklós czár kilépve lakosztályából az őrnek, ki lakosztálya előtt állt, oda kiáltotta: Christos wokrese! Képzelhetni azonban a czár eliszonyodását, midőn az őr a szokásos felelet helyett ezt mondá: Njet, nowokrese (Nem, nem támadt föl.) Az uralkodó visszalépett és a tiszt után küldött: „ki ez az ember" kérdezé szigorun. — „Sire" — válaszolt a tiszt — „ez a katona zsidó" — „zsidótól persze nem követelhetem, hogy higyjen a föltámadásban" — szólt a czár meggondolva a dolgot. „De jövőre gondoskodjék, hogy husvét napján ne zsidó álljon őrt ajtóm előtt."

— **Az uj török miniszterek**. Ali basa, ki hajdan párisi nagykövet volt, határozott angolbarát. Meghivása a kabinetbe kissé feltünt, mert a közelebbi pártoskodásoktól távol tartá magát. A gazdagabb és értelmesebb törökök közé tartozik. Münif efendi a legszabadelvübb s felvilágosodottabb nagy urak egyike, kit ezért a tulajdonságáért számosan gyülölnek. Szereti a németeket; Heine költeményeit le is forditotta persa nyelvre. Abdul Medsid idejében a forditó-osztály érdemes tagja volt. Sok hivatalt viselt már, legutóbbi követ volt a persa udvarnál Teheranban. A harmadik miniszter Juhdi efendi, kiről semmi különös jót nem tud a fáma; roszat is csak annyit, hogy a megvesztegetést és megvesztegettetést nem tartja oly szónak, melyet szótárából kiküszöbölnie kellene. — Ezt a miniszteriumot különben „semleges miniszterium"-nak hivják, mert politikailag szintelen férfiakból van megalkotva.

CSARNOK.

Bűnkrónika.

„Le petit journal"-ból.

(Sch. Gy.) A mult év junius hatodikán délután két óra tájt Cabaud, lyoni ügyvéd, a törvényszéki palotából kijöve, Devieune barátjával a Saint-Antoine kőparton lévő lakása felé tartott. A mint a hid széléhez érkeztek volna, hirtelen egy lövés dördült el, és Cabaud nehezen megsebesülve rogyott össze. Három nappal azután meg is halt.

A tett szinhelyén megjelent rendőr a gyilkost, ki mozdulatlanul állott helyén, és a legkisebb kisérletet sem tett a maga megmentésére, elfogta, és a rendőri palotába kisérte. Itt azután kitünt a gyilkos Santallier, szintén lyoni ügyvéd és tudor.

E bünügyben mult február 20-án tartatott meg a végtárgyalás, a melyet kivonatilag közlünk:

Santallier 1842-ben született Beaujenben. atyja jegyző volt Thiryben, első tanulmányait szülőhelyén végezte, még pedig kitünő sikerrel. Azután a jogi pályára szánta magát, és nappal nagybátyjánál dolgozott havi 50 frankért, éjjel pedig nagy szorgalommal tanulta a jogot és egyéb tudományokat. Később tanárjelölt lett és Dijonban tudorrá avattatott. Ez időben jogtudorságra készült, miután már ügyvédi vizsgát tett.

Azonban roppant elkeseredett életet élt. Ellenségei a legrosszabb hireket terjesztették felőle. Különösen egy Poidebard nevü ügyvéd, a ki ellen azután halálos bosszut is forralt, mivel kedvezőtlen értesitései által őt egy 400,000 francos házasságtól ütötte el. Különben a terjesztett rosz hirek nem voltak alapnélküliek. Mert Santallier, a mint összes tanulmányait szép sikerrel bevégezte és Lyonba letelepedett, nem nyitott ügyvédi irodát, hanem nagybátyjánál Rubynál dolgozott. Ez időtől kezdve roppant rendetlen életet kezdett élni. Idejét bordélyházakban és megvetett társaságokban tölté, a honnan azután származtak a rosz hirek, a miket ő iránta való gyülöletnek tulajdonitott. Megvetve pályatársai és rokonai által, egészen magára hagyatva, rosz hirek által házasságában megakadályozva, bosszut forralt, még pedig Poidebard ellen, a kiről azt hitte, hogy jövőjét megsemmisitette. Elhatározta, hogy meglövi. Ezen gyilkossági szándékkal ment mult év juniusban a törvényszéki palota elébe és várta a tárgyalások végét. Ekkor a hid szélén foglalt állást, mert tudta, hogy áldozata ott fog haza menni. Ruhája alatt egy hatcsövü revolvert tartott rejtve azon pillanatig, mig Cabaud társával arra felé közeledett. Santallier roppant rövidlátó lévén és azonkivül a rendkivüli állapot, melyben volt, képzelmét felizgatta, félreismerte Cabaudot, s a mint közelebb jöttek, felemelé fegyverét és meglőtte Cabaudot Poidebard helyett.

Vádlott mindent bevall ép oly hidegvérüen, mint a hogy cselekedett. Cabaud neki mitsem vétett, mondja, de Poidebard megsemmisitette jövőjét és a világ gunyjának tette ki. A leggonoszabb hireket terjesztette róla, megakadályozta házasságát, üldözte, ugy hogy az élet reá nézve türhetlen volt.

Védője Arcis ügyvéd védencze kétségbeesett több állapotának bebizonyitására felhoz egy öngyilkossági kisérletet, melyet Santaller maga ellen tett és constatált őrülési rohamot. Mivel szemben az államügyész a tervszerüen véghezvitt gyilkosságot véli constatálhatni. A plaidoyekek után az esküdtszék visszavonult és ressuméjában Santalliert bünösnek mondta ki, enyhitő körülmények mellett, mire a törvényszék vádlottat 10 évi kényszermunkára itélte.

* * *

Párisban Jouy utczában egy pár kitünő munkás házaspár lakott, a férfi kőmüves, az asszony varrónő volt. Vagyonuk rendezve lévén, becsületök megtámadhatlan, igen boldogan éltek. Csak egyetlen fiok volt, a 16 éves Henrik. Az atyja kézimesterségre tanitotta, de a fiunak nem tetszett a munka, és inkább töltötte idejét a külső boulevardokon, vagy a barriéren bálokban. Az anyja, ki kevésbé volt szigoru, minden vasárnapon adott egy pár frankot, hogy mulasson, egy nehányat meg ő lopott az atyja zsebéből.

Henrik e közben ismeretséget kötött egy fiatal mosónővel, és most több pénzre volt szüksége mint valaha. Észrevette, hogy az atyja pénzét egy fiókban tartja, elhatározta, hogy ellopja.

Egy lakatos segéd barátjával összeegyezett, álkulcsokkal felnyitotta a fiókot és 900 frankot, a szegény öregek meggyüjtött vagyonát az utolsó sou-ig elvitte.

A fiatal tolvaj nem jött haza ez éjjel. Este midőn a kőmüves egy nehány francot akart tenni a fiókba, észrevette a hiányt. Rögtön tudta, hogy a fia lopta meg. A szegény ember erre oly önkivüli állapotba jött, hogy az ötödik emeleten levő lakásának ablakából ki akart ugrani, és csak megkötözés által sikerült a szomszédoknak őt visszatartani. A segélyre hivott orvos kijelenté, hogy a kőmüves megőrült. Másnap az őrültek házába szállitották.

A semmirekellő fiut harmadnapra egy nyilt bálban fogták el: tánczolt. Tizenhárom franc volt tárczájában.

* * *

Ezelőtt pár évvel egyik tengeri fürdőn a franczia partokon az idény alatt egy magános ángol tünt fel, a ki kerülve a társaságokat és ismeretségeket, egészen visszavontan, de nagy uri kényelemben élt. Kirándulbsokat saját kocsiján tett, a tengeren saját bárkájában hajózott, és mindig egyedül. Történt egyik napon, hogy az angol bárkájában kormányozta kiséretében a nyilt tengerre evezett. Az idő borult volt és a tenger nyughatatlan. Alig távoztak egy pár tengeri mérföldnyire, midőn a tengerparton álló matrózok észrevették, hogy a kis bárka többszöri ide meg oda hánykodás után felfordult és a benne ülők a tengerbe estek. Rögtön segitség indult, de már későn, a mennyiben az angol nyom nélkül eltünt. A kormányos, egy olasz eredetü matróz, kit az angol ez évben fogadott szolgálatába, jó uszó lévén, a segitség érkeztéig fenntartotta magát a vizben, és szerencsésen menekült. Az eset roppant izgatottságba hozta az egész fürdő közönséget, beszéltek titokszerüségről, rejtélyről, nemesisről, szóval mindenki tudott valamit a szegény szerencsétlen angol után mondani. Végre elfelejtették.

A mult év nyarán Z. olasz város egyik leggazdagabb tőkepénzese halálos ágyán feküve hivatta magához a közjegyzőt, és előadta, hogy érezvén bekövetkezendő halálát, egy igen fontos vallomást kiván neki tenni, mely lelkét mázsaként terheli. Ő ugymond, ezelőtt pár évvel matróz volt és utoljára Franciaországban szolgált egy tengeri fürdőben. Gazdája egy angol, a nyári idényre fogadta fel, hogy saját bárkáját kormányozza. Az angol roppant gazdag volt, és egészen magánosan élt. Hajózás közben többször kivett egy nagy bőrtáskát és számlálta pénzét. Roppant sok pénz volt nála, többnyire papirokban, azonkivül ritka drága gyürüket, órát és egyéb ékszereket hordozott magánál. Mindez elkápráztatta őtet, és bünös gondolatot ébresztett benne, mely később tetté érlelődött. Egy napon ép kirándultak a tengerre, az ángol neki hátat forditott és papirjait rendezte. Az alkalom roppant kedvező volt, mert a tenger háborgott, és a köd miatt a partról nem igen lehetett látni. A mint kiértek a sik tengerre, ő az ángolra rohant és egy pillanat alatt kiragadta a tárczát kezéből és mellébe rejté, a másik pillantban pedig felboritá a bárkát, mi közben az evező lapáttal olyat ütött az ángol fejére, hogy az röktön elmerült. Ő mint jó uszó kimenekült a matrózok segélyével, és az egész feledésbe ment. Egy pár hónappal az esemény után, folytatá, minden feltünés nélkül eltávozott a fürdőből, és álnév alatt letelepedett Z.-ben, a hol meg is nősült. Neje és gyermekei azonban elhaltak, és most egyedül áll a világon, a bünt nem szeretné magával vinni a másik világra, sem a pénzt, a mit az angoltól elrabolt. Az ángol tárczájában 54,000 frank volt, azonkivül utalványok, a miket ő nem váltott be. Ő a pénzt megkétszerezte, és most kész az összeget az angol rokonainak, vagy azok nem létében, valami jótékony czélra adni, miután orvosi vélemény szerint rövid napok alatt ugy is meghal.

A közjegyző jegyzőkönyvre vette az esetet, lefoglalta a pénzt, és jelentést tett a törvényszéknél. A vizsgálat megindult. A beteg azonban e naptól fogva mind jobban-jobban érezte magát, és már reményleni lehetett, hogy egészen magához jő, ekkor borzasztó félelem szállta meg. Hiszen ha meggyógyul, a törvény nem lesz kimélettel, és neki bünhődnie kell a gyilkosságért. Roppant kétségbeejtő állapotban sinylődött. Egyfelől ragaszkodott az élethez, másfelől félt tőle, és amellett napról-napra egésségesebb és erősebb lett. Már most mit tegyen? Hogyan meneküljön a törvény sujtoló hatalmától? Ugyis csak halál vár réá. Elhatározta magát, és a hatvanéves gyilkos kétségbeesésében mérget vett és meghalt.

NEMZETI SZINHÁZ.

Bérlet 190-ik szám.

Kolozsvártt, szombat április 27-én 1878.

E. Kovács Gyula bucsu fellépteül

DON CAESAR DE BAZAN

és

MARITANA

az utczai énekesnő.

Szinjáték 5 felvonásban. Irta Dumanoir, forditotta Egressi Béni.

1-ső szakasz: „Az utczai énekesnő." 2-ik szakasz: „Nagyhét és kötél." 3-ik szakasz: „A jótevő tündér." 4-ik szakasz: „Az álkirály". 5-ik szakasz: „Granada kormányzója."

SZEMÉLYEK:

II-ik Károly, spanyol király — Szentgyörgyi.
Don Jose de Santarem, miniszter — Ditrói.
Don Caesar de Bazan — E. Kovács Gyula.
Montfior marquis — — — Kassai.
Gazella, neje — — — — Körösiné.
Maritana, utczai énekesnő — Boér Emma.
Királyi kapitány — — — Győri.
Rendőrtiszt — — — — Szabó D.
Lazarille, puskamüves inas — Ditróiné E. M.
Urak, katonák, rendőrök, nép, csolnakászok, halászok. — Történethely: Madrid, Spanyolország.

KÖZGAZDASÁG.

Piaczok árai.

— **Beszterczei** piaczi árjegyzék 1878. apr. 26-ról: 1 hectoliter tisztabuza 9 frt — kr, elegybuza 7 frt — kr, rozs 5 frt 50 kr, zab 3 frt — kr, törökbuza 5 frt 50 kr, paszuly 20 kr, pityóka 2 frt 20 kr, 1 liter borsó 12 kr, kilogram marhahus 28 kr, 100 kgr. széna 3 frt — kr, 1 kalangya zsupszalma 1 frt 50 kr alomszalma frt 75 kr, egy köb méter kemény tüzifa 3 frt — kr, rizs 34 kr, gyöngykása 32 kr, lencse 14 kr, köles 18 kr, kősó 9 kr, disznózsir— frt 90 kr, szinzsir 70 kr, bors 1 frt 04 kr, hagyma 5 kr, fokhagyma 10 kr.

— **A gy.-fehérvári** piacz árai ápr. 24-ről. 1878. Egy hectoliter Tisztabuza 9 frt 16 kr, elegybuza 7 frt 16 kr, rozs 6 frt 40 kr. zab 3 frt. 66 kr. 100 kgr. széna kötve 3 frt 70 kr, kötetlen 3 frt 70 kr. alomszalma 1 frt 70 kr, zsupszalma 2 ft 50 kr. Egy liter borsó 24 kr. lencse 28 kr, paszuly 12 kr. Egy liter konyhaliszt 25 kr. Egy kgr. marhahus 40. Egy köbméter fa frt — kr, egy hectoliter pityóka 4 forint — krajczár, egy kgr. disznózsir frt. 94 kr szinzsir — frt — krt Bors 1 frt 12 kr. hagyma 20 kr, fokhagyma 24 krajczár.

— **Deési** piacz árjegyzéke: ápril 25-ről. Egy hectoliter Tisztabuza 7 frt 20 kr, elegybuza 6 frt 60 kr, rozs 6 frt — kr, zab 2 frt 40 kr, 100 klg. széna 3 frt, 40 kr, alomszalma 1 frt — kr, zsupszalma 2 frt, — méter fa 2 frt, egy kilog. marhahus 32 kr, konyhaliszt 16 kr, egy liter borsó 18 kr, lencse 14 kr, paszuly 6 kr köles 18 kr, egy hectoliter burgonya 5 50 frt kr, egy kilog. disznózsir 90 kr, hagyma 15 kr, fokhagyma 36 kr.

A „KELET" magán táviratai.

Feladatott **Budapesten** április 26. 11 ó. 10 p. d. e.
Érkezett Kolozsvárra április 26. 11 ó. 48 p. d. e.

Wellesley küldetése meghiusult, konstatálta Gorcsakoff előtt, hogy London és Pétervár között megegyezés nincs, mit Gorcsakoff is elismert.

Németország vonakodván Angliának garantiát adni, hogy Oroszország meg nem szállja Konstantinápolyt, Anglia minden ultimatum nélkül két pontot a török földön megszáll.

Egy orosz-török bizottság küldetett a Rhodopei lázadók lecsillapitására; a lázadás terjed.

Anglia a behitt hatezer matrózhoz a kereskedő hajókról felfogad még 8 ezeret.

Oroszország katonai conventióra kényszeriti Romániát monárchiánk ellen.

Legujabb.

A „**Fanfulla**" jelenti: A legutóbbi értekezletek folytán Cairoli, Corti és Pageó közt az olasz kormány Menabreához sürgönyt intézett, melyben hajlandónak nyilatkozik Anglia azon követelését, hogy a szerződés jóváhagyás végett a hatalmak elé terjesztessék, támogatni; föltéve, hogy az angol kabinet megismerteti eszméit az oroszok által elfoglalt tartományok jövendő rendezéséről.

*

A „**Voce della Verita**" közli a pápa encyclicáját. Az encyclica konstatálja a társadalom és az egyház erkölcsi s anyagi bajait XIII. Leo megválasztatása pillanatában. A társadalomnak nincs igaza a pápa világi terjedelemségét megtámadni, mivel ez függetlenségének biztositékát képezi. A pápa megujitja IX. Pius tiltakozását.

*

Hiteles forrásból jelentik: Münster gr. Bismarck hg. nevében Németország véd- és daczszövetségét ajánlá föl Angliának a világbéke biztositására. Anglia meglehetősen elutasitólag viseli magát. Salisbury kijelenté Münster grófnak, hogy a Franczia országra való tekintet a legnagyobb óvatosságra kötelezi Angliát. Az angol-német szövetség csak a legnagyobb bizalmatlanságot kelteténe Franczia országban. („N. fr. Pr.")

Távirati tudósitás

a budapesti árutőzsde hivatalos árjegyzeteiről aprilis 25.

Gabona	Faj	Ára 100 klg. tól frt	tól kr	ig frt	ig kr
Buza	bánsági	10	95	—	—
	tiszavidéki	11	25	—	—
	pestvidéki	11	05	—	—
	fehérmegyei	11	15	—	-
	bácskai	—	—	-	—
Rozs	magyar	70	72	7	80
Árpa	takarmány	60	62	7	65
	maláta	62	63	10	30
Zab	magyar	6	65	6	90
Tengeri	bánsági	7	45	7	50
	másnemü	—	—	—	—
Repcze	káposzta	—	—	-	—
	bánsági	—	—	—	—
Köles	magyar	7	45	7	50
Szokvány (Usance) buza	tavaszra szállitadó	11	10	11	25
„	Szept.—Oktre szállitan.	10	57	10	65
rozs	tavaszra szállitandó	—	—	—	—
teng.	Májusra—junira szállit.	7	40	7	44
repcz.	káposzta Aug. Szept. szál.	—	--	—	-
„	bánsági Jul. Aug. szállit.	—	—	—	—
(ny.) zesz	100 liter százalékként.	31	½	32	—

Érték- és váltófolyam.

1878. aprilis 25.

Magyar aranyjáradék	85.—.
„ kincstári utalv. 1 kibocsát	119.—.
„ „ „ 2 „	108.50.
„ keleti-vasut elsőbség 2 „	72.—.
„ „ állami kötvény 1876 év	64.—.
„ vasuti kölcsön	96.75.
„ földtehermentesitési kötvény	79.20.
temesi „ „	77.20.
erdélyi „ „	76.50.
horv. slavon „ „	—.—.
magy. szőlődézma váltság „	80.50.
Oszt. egységes államadósság papirban	60.65.
„ „ „ ezüstben	64.60.
„ aranyjáradék	71.90.
1860. államsorsjegy	110.75.
Oszt. nemzeti bank részvény	7.87.
„ hitelrészvény	207.50.
magyar. hitelbank	184.25.
Ezüst	107.40.
Cs. k. arany	5.82.
Napoleond'or	985.—.
Német birod. mark	60.60.
London	122.90.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos: **Békésy Károly.**

XVIII.

Egy olcsó gyógyszer.

Két vagy három Guyotféle kátrány tokocska vétele mindennap étkezéskor, rendkivül gyors könnyebbülést idéznek elő, s gyakran magukban véve elegendők, hogy rövid idő alatt a legmakacsabb meghülést és légcsőbajokat eltávolitsák. Sőt a már előbaladt tüdővészt is meg lehet ezzel állitani és kigyógyitani, ez esetben a kátrány megakadályozza a gümők feldulását, s a természet segélyével a gyógyulás gyorsabb, mint azt a legkedvezőbb körülmények között reményleni lehet.

Nem lehet eléggé melegen ajánlani ezen népszerüvé vált gyógyszert nem csak hathatóssága, de olcsósága tekintetéből is. Miután minden üvegcse 60 kátrány-tokocskát tartalmaz, az egész gyógymód nem kerül tényleg többe, mint naponta 10—20 krajczárba, s ezenfelül az más gyógyszerek használását, mint hűsitők, pasztillák és syrupok, teljesen feleslegessé teszi.

Hogy biztosan a Guyotféle kátrány-tokocskát nyerhessük, szükséges szigoruan megfigyelni a czimkéket, melyeknek Guyot ur aláirását háromszinü nyomatban kell feltüntetni.

Raktár Kolozsvárt, Széky Miklós gyógyszerésznél.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

SÁRGA KRISTÓF

fehérnemű és vászon raktára Kolozsvárt, bel-középutcza

(kisegitő alatt.)

Van szerencsém tisztelettel tudatni n. érd. vevőimmel, hogy raktáromat mely több idő óta fennáll, egész ujjan rendeztem és n. érd. vevőim előnyére áruimat tetemesen bővitettem, s legnagyobb választékban kaphatók:

Férfi fehér-ingek, chiffon, creton és madepolán szövetből, sima himzett és redős gallérral, vagy a nélkül 85 krtól, 3 frt 50 krig.

Férfi szines-ingek, angol oxford, creton és madepolán szövetből 100 különböző mintára, jó szintartó 80 krtól, 2 frt 60-ig.

Férfi alsó-nadrágok (gatyák) mindennemü szabású, legjobb len és pamut vászonból 70 krtól, 2 frt 50-ig.

Férfi legujabb gallérok és kézelők 4 rétü legjobb chiffon szövetből párja 40 kr.

Férfi szines-szélü selyem, — len és pamut zsebkendök szegve 6 darab egy kötegben 60 krtól, 15 frtig.

Valódi len fehérzsebkendők 6 darab egy kötegben 1 frt 50 krtól 7 frtig. (67) (13—*)

Legujab szerkezetü esőernyők 1 frt 60-tól 15 frtig.

Fehér és szines harisnyák, len, pamut és selyemből, párja 15 krtól 1 frt 50-ig.

Legujabb nyakkendők, kesztyük, nadrágtartók, harisnya kötők, órasinorok sat. legjutányosabb árban.

Női ingek len és pamut vászonból, sima, himzet vagy redős, 1 frtól, 5 frtig.

Női háló reklik 1 frtól 5 frtig, fökötők len és chiffon vászonból 40 krtól 80-ig.

Női alsó-szoknyák és nadrágok 90 krtól 7 frtig.

Mindenféle len és pamut vászon,

fehér és szines asztalnemü,

szin-tartó

creton, oxford és madepolán

szines ingszövetek

1000 különböző mintára 24 krtól 52 krig.

100 különböző fajtáju chiffon, creton és madepolán fehér ingszövetek 80, 1,55 és 170 centiméter széles, 22 krtól 70 krig,

Sima, himzett és redős

len és pamut ingbetètek 25 krtól 3 frtig.

Len és chiffon himzett stráfok és betétek, kötő, varró, himzőpamutok és czérnák, ujjon szülöttek részére fökötők, réklik és takarók sat.

Továbbá elvállalok kiházasitás, vagy magán szükségre kivánt fehérnemüek pontos elkészitését; kitünö szabás és jó összeállitásra legnagyobb figyelem van forditva.

Megrendeléseket, nyak bőség, váll- és ujjahossza papir szeleten pontos mértéke beküldése mellett saját felelősségemre azonnal teljesitek, mely esetben árát és fajtáját meghatározni kérem.

Bármely megrendelés ha nem tökéletesen kielégitö az érte fizetett összeget vissza szolgálom, vagy másokkal kivánatra kicserélem.

Legfőbb törekvésem n. é. vevőim bizalmát továbra is kiérdemelni és azt megtartani

alázatos szolgája:

Sárga Kristóf.

(39) (7—*)

Alvilsavas mészszörp.

Párisi gyógyszerész Grimault és társa alvilsavas-mészszörp sikere mellbajok, hurut, rekedtség, gyomorhurut, a légcsőágak gyuladása ellen, számos utánzásra adott alkalmat, melyek nem birnak hasonló becsecsel s másként készitvék.

Azon szenvedők, a kik Grimault és társa valódi alvilsavas mészszörpét óhajtják kapni, sziveskedjenek minden üvegen az aláirást követelni.

Azon gyárosok, a kik a ragjegyen csak azt jegyzik meg: „Grimault és társa után Párisban," csak a t. cz. közönséget ámitják.

Az Előpataki hajtó pezsgőporok.

Magukban foglalják a hires előpataki gyógyforrások oldó vegyalkatrészeit és ezen ásványvizek gyógyhatását fokozott mértékben birják.

Kitünő hatása van e poroknak a gyomorhurutban, gyomorgyöngeségben, étvágyatlanságban, gyomorpuffadásban, emésztési gyöngeségben, gyomorgörcsben, az ugy nevezett mellégésben; továbbá máj- és lépdaganatban, epedugulás-, sürüség és epekövek ellen és az ezen állapotokból származó makacs sárgaságban, nehéz lélekzés és szivdobogásban; a szélkórban, kezdődő vizkórban, különösen pedig az aranyérben, a vese, hugyhólyag és hugycső hurutjaiban, vese és hugykövek képződése ellen, as anyaméh idült takárjában és daganatában, fehérfolyásban, székdülésben, fö- és mellhezi vértorlódásban. (151) (1—14)

E porokból egy adagnak akkora hatása van, mint 2 adag Seidlitz-pornak, felülmulja a drága Karlsbadi sót és nélkülözhetővé teszi a budai s más keserü vizeket.

Ára egy **12** adagot tartalmazó doboznak **80 kr.**

Főraktár: **Szava Gerő** gyógyszerésznél Brassóban.— Kapható: minden tekintélyesebb **gyógyszertárban.**— Ismét-eladók árkedvezményben részesülnek.

Hirdetmény.

A nagyméltóságu erdélyi püspök urnak, folyó 1878. évi 216 sz. alatt kelt nagybecsü határozata folytán, alólirt ezennel közhirré teszi, hogy Bánffy-Hunyad helységében, az ujonan létesitendő r. kath. templomépületnek kivitele biztositása czéljából az épitő bizottság által, a kolozsvári r. kath. plébániai hivatal irodájában **folyó 1878. évi május-hó 1-jén** tárgyalás tartatik.

Ezen templomépületnek létesitésére a következő költségek vannak megállapitva:

I. A föld, kőmüves és kőfaragó munkák . .	11,250 frt 76 kr.
II. Ácsmunkák	2038 frt 36 kr.
III. Asztalos, lakatos, kovács, festő, üveges, pléhes s egyéb szükségletek	1614 frt 50 kr.
Az összes épitkezés, beleértve mindennemü szükséges anyagot és egyéb az épités végrehajtásához megkivántató szükségleteknek megszerzését — tesz	14,903 frt 62 kr.

A vállalkozni kivánók, szakférfi épitőmesterek fölkéretnek, miszerint sziveskedjenek **folyó 1878. évi május-hó 1. napján déli 10 óráig**, alólirt plébánushoz zárt irásbeli ajánlatukat az iránt beadni, hogy ezen épitkezést minő összegért hajlandók felvállalni.

Az irásbeli ajánlatban köteles az ajánlkozó vezeték — és keresztnevét, lakását és foglalkozását, továbbá az ajánlati öszveget számokkal és betükkel megirni, valamint azon nyilatkozatot is, hogy ezen tárgyalás alapjául szolgáló épitési föltételeket ismeri és azoknak magát minden kifogás nélkül alája veti.

Az épitésre vonatkozó tervek, költségszámitás, nem különben épitési föltételek **folyó évi ápril-hó 30-ik napjáig**, alólirtnál (főtér, plébániai hivatal irodájában) mindennap délelőtt 9-től egész 12 óráig megtekinthetők. (150) (2—3)

Kolozsvártt, 1878. ápril 24-kén.

A nagyméltóságu erdélyi püspök ur megbizásából:

VESZELY KÁROLY, prépost-plébános.

Stein János

könyvkereskedésébe Kolozsvárt

épen most érkezett:

KOSSUTH LAJOS

nagy hazánkfia felette jóltalált

életnagyságú arczképe.

(Nagy mellkép)

a legujabb eredeti felvétel után gyönyörü olajnyomatban.

Aranyozott széles kerettel együtt

Ára 25 frt.

Vidékre csomagolással 26 frt.

DEÁK FERENCZ

olajnyomatú élethü arczképe,

(mellkép,)

a legdiszesebben kiállitott széles aranyozott (barock) keretben.

A nagy hazafi által a budapesti árvaház javára el árusitásra engedélyezett felvétel.

Ára 35 frt.

Vidékre csomagolással 36 frt.

3. AUFLAGE. Preis à Heft 30 Pfennig. 40 HEFTE.

Brockhaus'

Kleines Conversations-Lexikon

Encyklopädisches Handwörterbuch.

1878.

Mit zahlreichen Karten und Abbildungen.

Stein János könyvkereskedésében.

(470) (15—15)

Bizzatok a bebizonyult jóban.

Orvosi tekintélyek és számos magánosok bizonyitványai, a naponta növekedő kérdezősködések és szaporitás kezeskedik alant következő gyógyszerek jelessége felől.

Dr. Miller moh-növényedve

meglepő hatásu a légcső és a mell minden faju lobjainál és tüdőbetegeknél. Egy tégely, használati utasitással 50 kr.

Köszönet és ajánlólevelek.

Tekintetes ur!

Föülmulhatatlan moh-növényedvet azennel indittatva érzem magam legmélyebb köszönetemet kifejezni; egyedül ezen szernek köszönhetem az eddig remeny telen, de most biztosan várható javulásomat, évek óta tartó mellgyengeség és köhögésből. Szivesedjék a szenvedő emberiség érdekében ezen igazságtü szokat kinyilvánitani.

Braila, 1876. okt. 28. Georg Mihaeli, tőkepénzes.

Teljes tisztelettel

Dr. Miller hatóságilag vegyészileg megvizsgált óvbalsama görcsök ellen.

Még föülmulhatlan hatására néve mindennemü gyomorbaj, gyomor-, szivés taggörcsöknél, vélülóz és nehézkóros rohamoknál. Egy nagy palack ára 1 ft 50 kr., egy kicsiny 80 kr.

Tekintetes Miller János urnak Brassóban. Ovbalzsama görcsök ellen nőmnek szív- és mellgörcseimé igen jeles szolgálatokat tön, kérem nekem postautánvétellel még 4 nagy palackkal a 1 frt 50 kr. ezen eléggé nem méltányolható jeles szerből küldeni s nem fogom elmulasztani, eme hatásos szert mindenütt a legjobban ajánlani.

Felső-Telekes, 1876. aug. 8-án.

Kiváló Tisztelettel Alosti Pál, földmiveiö.

Mindenkor kapható: **Kolozsvárt** Biró János gyógyszertárba; **Gy.-Fejérvárt:** F. Fröhlich; **Csik-Szeredában:** F. Leicht; **Deésen:** Krémer J.; **Fogarasban:** J. Steinberg; **Gy.-Ditróban:** Szathmáry; **Gy.-Szent-Miklóson:** Eranosz Bogdán; **Hátszegen:** Mátéfi Béla; **N.-Szebenben:** Reissenberger F. A. fűszerárusnál; **K.-Vásárhelyt:** Lukács F.; **Brassóban:** Jekelius F., E. Kugler, Ed. Fabich, G. Fuhrman; **M.-Ludason:** Allesz André; **H.-Vásárhelyt:** Bucher M.; **Medgyesen:** A. Heinz; **Sepsi-Szent-Györgyön:** Csattag és társa; **Sz.-Régenben:** C. Scharoz; **Temesvárt:** Tárczay István gyógyszertárban; A. Bertram és Knésy István fűszerárusnál; **Aradon:** Tones és társa; **Szegeden:** C. Gaszner.— **Főraktár: Miller Gyula gyógyszerésznél Brassóban.**

ZENEMŰKERESKEDÉSÉBEN KOLOZSVÁRT

minden bárhol megjelent és bárki által hirdetett **zenemü eredeti bolti áron** kapható, vagy ha esetleg raktáron nem volna, minden árfelemelés nélkül gyorsan megszerezhető.

A külö- és belföld első zenemükiadóival élünk összeköttetésben állván, a legjelesebb zeneszerzők müvei a legjutányosabb kiadásokban, ugy zongorára, mint mindemféle vonó- és fuvó hangszerekre, mindig raktáron tartatnak.

Különösen **a magyar és román, ugy a külföldi salon-zene** eddig megjelent termékei a legnagyobb és leggondosabb választékban vannak raktáron, ugy, hogy e részben zenemüraktárom teljes és minden igényeinek megfelelő.

Bátor vagyok ez alkalommal figyelmeztetni a vidéki t. cz. zenebarátokat és zenecértő közönséget, **hogy bármikor szivesen küldök jeles és uj zenemüveket megtekintés, vagy kiválasztás gett bérmentesen,** s felkérem, hogy ebbeli kivánságukat és hogy milyennemü zenedarabokat óhajtanak, velem akár levélben, akár egy levelező lapon tudatni sziveskedjenek.

Az **„Edition Peters"** czimü rendkivül olcsó és jó ös zenemü-kiadások mindig készletben vannak.

Zenemüjegyzékek kivánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Gazdagon felszerelt hangjegy-raktáromat, kiváltképen pedig a különféle hangszerre való **iskolákat, gyakorlatokat és egyátalában az instructiv zenét** szabadjon a t. zenetanár urak szives figyelmébe ajánlanom.

STEIN JÁNOS

LEGŰJABB ÉS LEGKEDVELTEBB ZONGORAZENE.

LEGUJABB JELES OPERETTEK, TANCZOK

u. m. keringők, francia-négyesek, polkák stb.

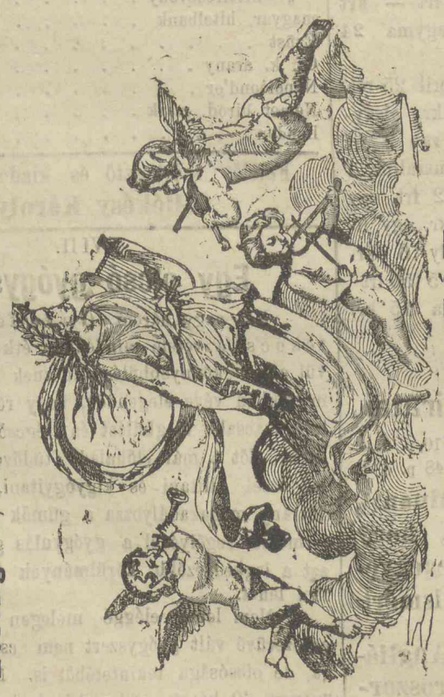

KAPHATÓK:

STEIN JÁNOS

zenemükereskedésében

KOLOZSVÁRT.

OPERETTEK

Strauss Jánostól.

A denevér.	Teljes zongora kivonat	2 frt 70 kr.
A denevér.	Egyveleg. I. füzet	1 „ 50 „
A denevér.	Egyveleg. II. füzet	1 „ 50 „
A denevér.	Csárdás	— „ 60 „
A denevél.	Keringő	— „ 90 „
A denever.	Francziánégyes	— „ 60 „
A denever.	Polka	— „ 60 „

Strauss Jánostól.

A kis doctor.	Egyveleg Cramertől	1 frt 95 kr.
A kis doctor.	Egyveleg Burgmüllertől	1 „ 30 „
A kis doctor.	Nyitány	— „ 95 „
A kis doctor.	Francziánégyes Straussitól	— „ 65 „
A kis doctor.	Polka-mazur Déransarttól	— „ 65 „
A kis doctor,	Polka Roquestől	— „ 65 „

Lecocq Károlytól.

A kis menyecske.	(Graziella.) Egyveleg Burgmüllertől, I, füzet	1 frt 30 kr.
A kis menyecske.	(Graziella.) Egyveleg Burgmüllertől. II. füzet	1 „ 30 „
A kis menyecske.	(Graziella.) Egyveleg Cramertől	1 „ 69 „
A kis menyecske.	(Graziella.) Keringő Burgmüllertől	— „ 85 „
A kis menyecske.	(Graziella.) Francziánégyes Arbantól	— „ 65 „
A kis menyecske.	(Graziella.) Francziánégyes Strausstól	— „ 65 „
A kis menyecske.	(Graziella.) Polka brillante Arbantól	— „ 65 „
A kis menyecske.	(Graziella.) Polka Dufilstől	— „ 65 „
A kismenyecske.	(Graziella.) Polka mazurka Roquestől	— „ 85 „
A kismenyecske.	(Graziella.) Indulló Burgmüllertől	— „ 50 „
A kismenyecske.	(Graziella.) Nyitány	1 „ 15 „

Vogel A.-tól.

A Király keresztleánya.	Egyveleg Cramertől	1 frt 30 kr.
A király keresztleánya.	Keringő Strausstól	— „ 80 „
A király keresztleánya.	Francziánégyes Strausstól	— „ 65 „
A király keresztlelünya.	Polka Duflistől	— „ 65 „

Lecocq Károlytól.

Methusalem herczeg.	Egyveleg I. füzet	1 frt 50 kr.
Methusalem herczeg.	Egyveleg II. füzet	1 „ 80 „
Methusalem herczeg.	Oh schöner Mai. Keringő	1 „ — „
Methusalem herczeg.	Francziánégyes	— „ 60 „
Metusalem herczeg.	Tipferl-Polka	— „ 60 „
Methusalem herczeg.	Banditen-Galopp. (Gyors polka)	— „ 60 „

Genée Richardtól.

A kapitány kisasszony.	Egyveleg I. füzet	1 frt 50 kr.
A kapitány kisasszony.	Egyveleg II. füzet	1 „ 50 „
A kapitány kisasszony.	Francziánégyes Strausstól	— „ 60 „

Zeller Károlytól.

Joconde.	Teljes zongora-kivonat	6 frt 30 kr.
Joconde.	Egyveleg	1 „ 50 „
Joconde.	Keringő	— „ 90 „
Joconde.	Hochländer March. (Induló)	— „ 60 „

Strauss Jánostól,

Cagliostro.	Egyveleg. I. füzet	1 frt 35 kr.
Cagliostro.	Egyveleg. II. füzet	1 „ 50 „
Cagliostro.	Egyveleg. III. füzet	1 „ 50 „
Cagliostro.	Keringő	— „ 90 „
Cagliostro.	Francziánégyes	— „ 60 „
Cagliostro.	Bitte schön. Polka française	— „ 60 „
Cagliostro.	Auf der Jagd. Gyors-polka	— „ 60 „
Cagliostro.	Licht und Schatten. Polka mazurka	— „ 60 „
Cagliostro.	Hoch Oesterreich. Induló	— „ 60 „
Cagliostro.	Nyitány	— „ 90 „

Nyomatott Stein János m. k. egyetemi nyomdásznál az ev. ref. tanoda betüivel Kolozsvártt.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.